Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Nauki pomocnicze historii I – wykład, PG_00168404		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne	Sposób realizacji	na odległość (e-learning)
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Sobiesław Szybkowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 20.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20	2.0	28.0	50

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi nauk pomocniczych historii (genealogią, prozopografią, heraldyką, falerystyką, numizmatyka, weksylologią, paleografią, neografią, historią pisma, numizmatyką itd.)

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę wybranych kierunków badań historycznych, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny oraz gender history	Zna różne kierunki badań historycznych, takich, jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, gender history itp., zatem wiedzy cząstkowej, której część może pozyskać poprzez zastosowanie aparatu poszczególnych nauk pomocniczych historii	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_U03] Potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych, w tym terminologią z zakresu wybranej specjalności	zna pojęcia związane z naukami pomocniczymi historii	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_W07] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka, w tym również w zakresie wybranej specjalności	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka, ze szczególnym uwzględnieniem tychże w zakresie nauk pomocniczych historii	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę:do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu historii poprzez właściwy dobór źródeł, ich krytyczną analizę oraz syntezę informacji oraz formułować i rozwiązywać problemy z zakresu wybranej specjalności	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczką ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu historii, ze szczególnym uwzględnieniem nauk pomocniczych historii	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTL3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, ze szczególnym uwzględnieniem nauk pomocniczych historii	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Wykład dotyczący wymienionych wyżej nauk pomocniczych historii

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin pisemny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Chronologia polska, pod red. B. Włodarskiego, Warszawa 2007 Szymański J., Nauki pomocnicze historii, Warszawa 2001 Gieysztor A., Zarys dziejów pisma łacińskiego, Warszawa 1973 Gumowski M., Zarys numizmatyki polskiej, Łódź 1952 Gumowski M., Haisig M., Mikucki S., Sfragistyka, Warszawa 1960
Uzupełniająca lista lektur	Genealogia. Problemy metodyczne w badaniach nad polskim społeczeństwem średniowiecznym na tle porównawczym, pod red. J. Hertla, Toruń 1982. Maleczyński K., Bielińska B., Gąsiorowski A., Dyplomatyka wieków średnich, Warszawa 1971 Arentowicz J., Miary polskie, Warszawa 1972 Arnold S., Geografia historyczna, Warszawa 1951
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Omów dzieje i zasób biblioteki aleksandryjskiej. Wyjaśnij pojęcie pecja? Co to jest kustosz? Przedstaw początki druku ksylograficznego w Chinach. Książka blokowa (ksylograficzna) w Europie: początki, tematyka druków. Skąd wiadomo, że wynalazcą druku typograficznego był Jan Gutenberg? Przedstaw zasługi Aldusa Manutiusa dla rozwoju drukarstwa w Europie. Definicja dyplomatyki. Definicja dokumentu. Formularz dokumentu. Formularz listu. Podział dokumentów ze względu na ich moc prawną. Wymień serie Metryki Koronnej. Omów kontrowersje dotyczące czasu pojawienie się księgi wpisów w polskiej kancelarii królewskiej.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.